

VOGUE

TÜRKİYE

MODA GÜZELLİK ENVOGUE METROPOL LIVING VOGUE TV

Vogue'da Arayın

SANAT

Grimanesa Amorós: “Eserlerim izleyiciye kolektif düzeyde yankı uyandıran bir deneyim sunacak”

YAZAR : ÖYKÜ BADUR

25 Eylül 2025

Peru doğumlu Amerikalı sanatçı Grimanesa Amorós, sanatseverleri duygusal bir yolculuğa çıkaracak eserlerini İstanbul’a taşıyor.

Işık, yalnızca bir aydınlatma unsuru değil ruhu harekete geçiren, gözleri büyüleyen, mekanları dönüştüren ve duyguları derinlemesine etkileyen bir deneyim. Grimanesa Amorós, bu deneyimi sanatla buluşturan uluslararası isimlerden biri. Peru doğumlu Amerikalı ışık sanatçısı, kültürel mirası, tarihsel dokuları ve toplumsal temaları ışığın büyüleyici diliyle yorumlayarak izleyiciyi adeta başka bir dünyaya ışınıyor. Projelerinin görselliği ve duygusal derinliğiyle izleyicide unutulmaz izler bırakan sanatçı, 24 Eylül-1 Aralık tarihlerinde 20. Contemporary Istanbul kapsamında sanatseverlerle buluşacak. Bu yıl The Peninsula İstanbul ile gerçekleştirdiği özel bir işbirliğinin de 10. yılını kutlayan Amorós ile hikayesini ve İstanbul’a taşıdığı eserlerini keşfetmek üzere bir araya geliyoruz.

Sanat yolcuğu, 11 yaşında annesinin desteğiyle aldığı resim ve özellikle yağlıboya dersleriyle başlayan Amorós, zamanla ışık, renk ve kompozisyon konusunda sağlam bir temel inşa etmiş. Işığa tam anlamıyla ilgisi ise İzlanda’ya yaptığı bir seyahat sırasında Kuzey Işıkları’nı görmesiyle derinleşmiş ve onu “Bu geçici ışık atmosferini başkalarıyla nasıl paylaşabilirim?” sorusunu sormaya yönlendirmiş. Amorós, bugün bu düşüncüyü eserlerine taşıyarak ışık ve mimariyi bütün hâline getiren çalışmalar ortaya koyuyor. Yaratım sürecinde kullandığı teknikler ve yöntemlerin her zaman projeden projeye değiştiğini belirtiyor ünlü sanatçı: “Her proje farklıdır ve her mekanın kendi karakteri vardır. Mekana özgü bir proje olduğunda önce orayı tanımam gerekiyor. Benim için çok önemli olan bir şey de –Peru’dan geldiğim için– tarihsel arka plan. Çünkü kendi kültürel mirasımı da öğrenip başkalarıyla paylaşmayı

seviyorum. Geçmişin bizi nasıl etkilediği, aslında yaşayacağımız geleceği nasıl şekillendirdiği beni gerçekten büyülüyor. Yaşadığımız an bugünün gerçeği ama geçmiş ve şimdi arasında hâlâ çok güçlü bir bağ var.” Çizim aşamasıyla başlayan yaratım süreci, render’larla devam ediyor ama asıl büyüleyici kısım sahadaki kurulum. İki ya da üç hafta süren bu aşamada mekanın ruhunu hissetmeye çalışan sanatçı, ışığın kompozisyonunu adım adım oluşturuyor.

Programlamayı tamamen elle yaptığını anlatırken, “Benim için her saniye bir nota, bestelenmiş bir müzik gibidir” diyor. Kullandığı malzemeler eserlerin etkisini doğrudan belirliyor: “Yalnızca özel programlanmış LED’ler kullanıyorum. Bu sistemler sayesinde her eser için tamamen kendine özgü sekanslar üretebiliyorum. Kullandığım tüm elektronik donanımlar bana özel olarak üretiliyor. Programlamayı da bizzat yapmam, bana ışığı bir müzik partiyonu gibi kullanma imkanı sağlıyor.”

Grimanesa Amorós Studio

Paslanmaz çelik, polikarbonat ve yansıtıcı yüzeyler gibi malzemeleri ışığın dağılımını göz önünde bulundurarak seçtiğini dile getiriyor. Polikarbonatın binlerce çeşidi arasında doğru olanı seçmek bazen dokuz ay sürebiliyor; ancak bu, eserin sonunda izleyicinin ışığı saf hâliyle deneyimlemesini sağlıyor. Sanatçının çalışmaları aynı zamanda geleneksel el işçiliği ile yüksek teknolojiyi birleştirmeyi de içeriyor. Bu yaklaşım, Contemporary İstanbul’un 20. yılı ve Amorós’un The Peninsula Hotels ile gerçekleştirdiği işbirliğinin 10. yılı onuruna sergilenen Passage ve Maritime adlı çalışmalarında da kendini gösteriyor. İstanbul’da sanatseverlerle

buluşan sanatçıya göre Contemporary İstanbul son 20 yılda Doğu ile Batı arasında önemli bir kültürel köprü işlevi gördü ve İstanbul’u çağdaş sanatın uluslararası merkezlerinden biri hâline getirdi. “Bu yıldönümüne katılmak benim için gerçekten harika. Bu projeyi bienalin dönüştürücü geleneğinin bir parçası olarak görüyorum. Katılan herkes için yeni keşifler, yeni ufuklar açarken izleyiciye de hem kişisel hem de kolektif düzeyde yankı uyandıran bir deneyim sunacak.”

Amorós için The Peninsula İstanbul’a sergilenen Passage ve Maritime projeleri özel bir anlam taşıyor. Bu projelerde zaman ve su temaları ön planda; elle tutulamayan ama her şeye dokunan iki tema. Sanatçının İstanbul sevgisi ve Marmara Denizi’nin fosforlu parıltısını gözlemlemesi, ona eşsiz bir enerji ve ilham kaynağı sağlamış. “Maritime iç mekanda, Passage ise dış mekanda yer alıyor” diyor. Eserlerinde, zaman ve suyun insanları, coğrafyaları ve tarihi birbirine bağlama biçimini yansıtmak istiyor. Passage bir geçiş ve akış hissi yaratmayı, birey olarak nerede olduğumuz ve nereye gittiğimiz arasındaki o âna dair bir ifade sunmayı amaçlıyor. Fosforun yarattığı manyetizmadan ilham alan eser, tarihsel bağlarının yanı sıra İstanbul’un sakinlerinden de esinleniyor. Maritime ise suyun akışkan hafızasına, ritimlerine ve taşıdığı hikayelere odaklanıyor. Amorós, izleyicinin mekana girerken hem köklenmiş hem de dingin hissetmesini hedefliyor: “Tıpkı su gibi. Böylece deneyim, kişinin hem kendisiyle hem de kendi ötesinde bir şeyle bağlantı kurmasının bir yolu oluyor. Çünkü ışık onlara bu hissi hiçbir dile ihtiyaç duymadan ifade etme imkanı veriyor.”

GRİMANESA AMOROS

CONTEMPORARY İSTANBUL

